

**Najwyższa Izba Kontroli
Departament Nauki, Oświaty
i Dziedzictwa Narodowego**

Warszawa, dnia 15 kwietnia 2010 r.

**Pani
Anna Teresa Kowalczyk
Dyrektor
Zespołu Szkół
im. Unitów Podlaskich
w Wohyniu**

KNO-4110-05-05/2009
R/09/007

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701, ze zm.), zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli - Departament Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego skontrolował w okresie od 3 do 23 marca 2010 r. Przedszkole wchodzące w skład Zespołu Szkół im. Unitów Podlaskich w Wohyniu w zakresie wychowania przedszkolnego prowadzonego w latach szkolnych 2007/2008 - 2009/2010 (I semestr).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli, podpisanym w dniu 25 marca 2010 r., Najwyższa Izba Kontroli na podstawie art. 60 ust. 1 ustawy o NIK, przekazuje Pani Dyrektor niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia skontrolowaną działalność, mimo stwierdzenia nieprawidłowości.

NIK pozytywnie ocenia m.in.: przeprowadzoną w latach szkolnych 2007/2008, 2008/2009 i 2009/2010 (I semestr) rekrutację dzieci do przedszkola; rzetelne prowadzenie dokumentacji dotyczącej indywidualnych obserwacji dzieci mających na celu m.in. dokonanie oceny ich rozwoju społecznego; ustalanie stopnia przygotowania dzieci do nauki szkolnej; organizowanie - przy współpracy z poradnią psychologiczno-pedagogiczną - indywidualnej pracy z dziećmi, które nie osiągnęły w danym obszarze rozwoju wystarczających kompetencji w celu ich wyrównywania; zatrudnienie wysokokwalifikowanej kadry oraz zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków do funkcjonowania placówki.

Pozytywna ocena dotyczy również sprawowanego nadzoru pedagogicznego, w tym organizacji doskonalenia i kształcenia nauczycieli przedszkola.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły m.in.: niedostosowania statutu Zespołu Szkół do wymogów określonych w *Ramowym Statucie Przedszkola*; przyjmowania w latach szkolnych 2007/2008 2008/2009 i 2009/2010 (I semestr) do przedszkola dzieci w liczbie przekraczającej dopuszczalne normy przyjęte dla oddziałów przedszkolnych; niezapewnienia w roku szkolnym 2009/2010 (I semestr) prawidłowych proporcji czasowych przeznaczonych na realizację poszczególnych rodzajów zajęć prowadzonych w przedszkolu oraz nieprzedstawiania radzie pedagogicznej do zatwierdzenia *Ramowego rozkładu dnia*.

1. Badanie statutu Zespołu Szkół wykazało m.in., że nie zapisano w nim wszystkich uregulowań dotyczących zagadnień związanych z problematyką wychowania przedszkolnego, które zostały określone w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. Nr 61, poz. 624, ze zm.). W szczególności w statucie Zespołu Szkół nie określono:

- 1) Podstawy, na jakiej prowadzona jest praca dydaktyczno-wychowawcza i opiekuńcza przedszkola (§ 6 ust. 1);
- 2) sposobu dokumentowania zajęć (§ 6 ust. 1);
- 3) zasad odpłatności za pobyt dzieci w przedszkolu i odpłatności za korzystanie z wyżywienia przez pracowników, ustalonych przez organ prowadzący (§ 10 ust. 2 pkt 4 ramowego statutu);
- 4) zakresu zadań nauczycieli i innych pracowników (§ 11), w tym zakresu zadań nauczycieli związanych z:
 - a) współdziałaniem z rodzicami (prawnymi opiekunami), w sprawach wychowania i nauczania dzieci, z uwzględnieniem prawa rodziców (prawnych opiekunów) do znajomości zadań wynikających w szczególności z programu wychowania przedszkolnego realizowanego w danym oddziale i uzyskiwania informacji dotyczących dziecka, jego zachowania i rozwoju (§ 15 ust. 1 pkt 1 ramowego statutu);
 - b) planowaniem i prowadzeniem pracy wychowawczo-dydaktycznej oraz odpowiedzialności za jej jakość (§ 15 ust. 1 pkt 2 tego statutu);

- c) planowaniem i prowadzeniem obserwacji pedagogicznych mających na celu poznanie i zabezpieczenie potrzeb rozwojowych dzieci oraz dokumentowaniem tych obserwacji (§ 15 ust. 1 pkt 3 ramowego statutu);
 - d) form współdziałania, o których mowa w ust. 1 pkt 1, oraz częstotliwość organizowania stałych spotkań z rodzicami lub prawnymi opiekunami (§ 15 ust. 2 ramowego statutu);
- 5) zasad powierzania poszczególnych oddziałów opiece (jednego lub dwu) nauczycieli zależnie od czasu pracy oddziału lub realizowanych zadań z uwzględnieniem propozycji rodziców lub prawnych opiekunów (§ 13 ust. 1 ramowego statutu);
 - 6) organizacji zajęć dodatkowych, z uwzględnieniem w szczególności potrzeb i możliwości rozwojowych dzieci (§ 2 ust. 1 pkt 5 ramowego statutu);
 - 7) organizowania dzieciom pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
 - 8) kogo należy rozumieć się pod pojęciem „uczeń”, czy wyłącznie ucznia uczęszczającego do jednej ze szkół działających w Zespole Szkół, czy również np. „ucznia przedszkola”.

Ponadto NIK negatywnie ocenia fakt, że wśród uregulowań zapisanych w statucie Zespołu Szkół dotyczących kryteriów określających pierwszeństwo w przyjęciu dziecka do przedszkola, zawarto również kryteria wykraczające poza dopuszczone przepisem § 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 20 lutego 2004 r. w sprawie warunków i trybu przyjmowania uczniów do szkół publicznych oraz przechodzenia z jednych typów szkół do innych (Dz. U. z 2004 r. Nr 26, poz. 232, ze zm.).

2. Zgodnie z przepisem § 5 ust. 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. Nr 61, poz. 624, ze zm.), liczba dzieci w oddziale przedszkolnym nie może przekraczać 25. W latach szkolnych 2007/2008 2008/2009 i 2009/2010 (I semestr) do przedszkola przyjmowano dzieci w liczbie przekraczającej dopuszczalne normy przyjęte dla oddziałów przedszkolnych, które zostały określone w przywołanym przepisie.

Stwierdzono m.in., że w kolejnych latach szkolnych do przedszkola przyjęto odpowiednio o: dziesięć, czworo i jedno dziecko więcej niż wynosiła ogółem liczba miejsc w przedszkolu, co skutkowało m.in. większą niż podana w przywołanym przepisie liczbą dzieci w poszczególnych oddziałach przedszkolnych.

W ocenie NIK, przekraczanie dopuszczalnej granicy liczby dzieci w jednym oddziale przedszkolnym nakładało nieuzasadnione dodatkowe obowiązki na nauczycieli przedszkola oraz nie sprzyjało prawidłowej organizacji pracy w tych oddziałach, w tym zwłaszcza w zakresie realizacji procesu dydaktyczno-wychowawczego.

3. W rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2008 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2009 r. Nr 4, poz. 17) w części dotyczącej *Zalecanych warunków i sposobu realizacji Podstawy programowej wychowania przedszkolnego* podano m.in., że w rozliczeniu tygodniowym: jedną piątą czasu, tj. pięć godzin (a w przypadku dzieci młodszych – jedną czwartą czasu) powinny one spędzać w ogrodzie przedszkolnym, na boisku, w parku gdzie organizowane powinny być gry i zabawy ruchowe, zajęcia sportowe, obserwacje przyrodnicze, prace gospodarcze, porządkowe, ogrodnicze itp.

Stwierdzono, że w okresie od września 2009 r. do lutego 2010 r. zasada ta była nieprzestrzegana, albowiem w przypadku I oddziału przedszkolnego w listopadzie 2009 r. i lutym 2010 r. dzieci uczestniczyły w tego typu zajęciach odpowiednio po dwie i jednej godzinie tygodniowo, a w przypadku II oddziału w tym samym okresie po jednej godzinie. W ocenie NIK, powyższa nieprawidłowość wynikała z wadliwie opracowanych „Szczegółowych rozkładów dnia” dla tych oddziałów. Sytuacja ta nie sprzyjała prawidłowemu przebiegowi procesu wychowania i kształcenia oraz rozwojowi psychoruchowemu dzieci.

4. Przepis § 9 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół stanowi, m.in. że organizację pracy przedszkola określa ramowy rozkład dnia ustalony przez dyrektora przedszkola na wniosek rady pedagogicznej. Nie stwierdzono aby dokument ten ustalony został na wniosek rady pedagogicznej, albowiem w protokołach z posiedzeń tej rady pedagogicznej brak było stosownych zapisów w tej sprawie.

Przedstawiając powyższe uwagi i oceny Najwyższa Izba Kontroli wnosi o realizację następujących wniosków pokontrolnych:

- 1) doprowadzenie statutu Zespołu Szkół im. Unitów Podlaskich w Wohyniu do zgodności z przepisami rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół,
- 2) zapewnienie organizacji oddziałów przedszkolnych zgodnie z przepisami § 5 ust. 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu,
- 3) dostosowanie organizacji pracy oddziałów przedszkolnych, w części dotyczącej zasad (proporcji) zagospodarowania czasu organizacji zajęć w przedszkolu, do *Zalecanych warunków i sposobu realizacji Podstawy programowej wychowania przedszkolnego* zawartych w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2008 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół.

Najwyższa Izba Kontroli – Departament Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, zwraca się do Pani Dyrektor z prośbą o przesłanie, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub o przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie siedmiu dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Pani Dyrektor prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Departamentu Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadsyłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji Najwyższej Izby Kontroli.